

Samuli Kraneis

Erään korkeakouluharjoittelijan muistelot

Työtunteja 450, satoja klemmareita ja koteloiteja, yli 20 hyllymetriä järjestettyä aineistoa, summerin jatkuvaa soittoa, niskakipuja eikä yllättäen yhtään paperihaavaa. Näin kulutin kesäni 2017.

Työskentely Urheilumuseon arkistossa oli kuitenkin pelkkiä lukuja ja luettelointia enemmän. Harjoitteluni alkoi eräänä kesäkuun alun viileänä aamuna. Kesä teki hidasta tuloaan ja herätti hellästi kohmeista elämää ympärilläni. Ennen Helsinkiin muuttoa olin kirjoittanut Turun yliopistossa uraauurtavaa pro graduani vuoden verran. Tutkimus oli edennyt verrattain hyvin vaikka sitä hidastivat aiheen vaativuus ja opintotukikuukausien loppuminen. Harjoitteluun oli kuitenkin päästävää vielä ennen valmistumista. Gradu saisi torkahdella alkutalven ensilumeen. Ehkäpä myös loppuvaiheen opiskelijoille jokseenkin tyypillinen unirytmä tulisi korjatuksi.

Vallilan sarastus painoi silmäluomissa vaikka auringon säteet hyväilivät tuulen kanssa hyvässä yhteisymmärryksessä tuuheita hiuksiani. Kävellessäni kohti Kalasatamaa mietin määränpäättäni. Olin tavannut tulevan esimieheni, tutkimuspäällikkö Ossi Viidan, sekä erikoistutkija Kalle Rantalan pikaisesti muutamaa kuukautta aiemmin työhaastatteluni merkeissä. Ensikosketukseni tuolloin siitä pienehköstä mutta kodikkaasta museosta jäi pikaiseksi: nopeita katseita, tervehdyksiä ja kättelyitä. Vaikutelmia tunkeutui aisteihini mutta ne viipyivät vain hetken. Oman habitukseni tarkkailu ja terävöittäminen veivät tuolloin kaiken huomioni. Muistan kuitenkin, että ilmapiiri oli lämmin ja ammattitaitoinen. Aamuaurinko oli vihdoinkin herännyt ja lämmitti ihmisiä. Ohittaessani Teurastamon kulttuurialueen huomasin jännityksen kasvavan kavalasti. Vuosien varrella olin oppinut kestävämmän tätä oloa mutta en täysin sitä hallitsemaan. Laitoin musiikkia kovemmalle ja annoin säikeiden hoivata levotonta mieltäni.

Vanhalle talvitielle päästyäni otin vuositarkastuksia paenneen henkilöhisin 7. kerrokseen. Kävelin palo-oven läpi metalliselle turvaovelle ja painoin varovaisesti summeria. Pärisevä ääni kantautui oven toiselta puolelta. Joku oli rekisteröinyt sen kuuloreseptoreissaan ja aistin heikkojen askelten lähestyvän ovea. Ovi avautui. Seurasi katse silmiin ja lattiaan. Vieno hymy. Sitten rentouduin. Tästä tulisi hyvä kesä, ajattelin.

Kolme kuukautta Urheilumuseossa vierähti nopeammin kuin olisin uskaltanut toivoakkaan. Sain työskennellä mahtavien ja osaavien asiantuntijoiden kanssa, joille toivon jääneen positiivinen kuva

myös minusta. Varsinkin alussa sain apua aina kun sitä tarvitsin ja tunsin olevani oikea osa työyhteisöä alipalkkatun ja riistetyn korkeakouluharjoittelijan sijaan. Tästä olen hyvin kiitollinen koko Urheilumuseon väelle. Vaikka urheiluhistoria aihepiirinä ei ole ikinä ollut aivan mielenkiintoni keskiössä, käytännön arkisto- ja tietopalvelutyöskentely osoittautui sekä hyödylliseksi että mielenkiintoiseksi. Samalla huomasin kuinka paljon maamme urheilun historiaankin mahtuu valtapeliä, poliittista suhmurointia, katkeruutta mutta myös hienoja saavutuksia ja ihmiskohtaloita. Vuosikymmeniä kattavista aineistoista oli kiehtovaa käydä läpi liittojen ja seurojen hallinnollisia käytänteitä sekä seurata vanhaa kirjeenvaihtoa. Viihdyttävimpiä painotuotteita olivat ehdottomasti 1960- ja 1970-luvun urheiluseurojen päihdekasvatusoppaat, 1980-luvun taitteen hotelliesitteet sekä konkurssi asiakirjat. Kahvitauoilla sain usein hämmästellä erikoistutkija Vesa Tikanderin loputonta tietomäärää, etenkin ajankohtaisissa tietokilpailukysymyksissä.

Arkistointikoteloita pinossa.
Kuva: Samuli Kraneis

Aikaisemmin täysi hyllykkö kumisee nyt tyhjiyttään.

Kuva: Samuli Kraneis

Koen, että koulutukseni myötä kertynyt tieto ja osaaminen pääsivät riittävästi käyttöön ja soveltuivat tarkkuutta, systemaattisuutta sekä tutkimuksellista otetta vaativiin tehtäviin varsin hyvin. Pelkäksi kahvin keittelyksi homma ei siis mennyt ja tietystä järjestelmällisyydestä nauttivalle luonteelleni oli mielekästä saada hyllymetreittäin käyttökelpoista aineistoa makasiinien hyllyille. Yliopisto-opintojeni pitkälti käsitteellisestä ja teoreettisesta luonteesta johtuen, olen ajoittain huomannut oman ydinosaamiseni sanallistamisen ja tiivistämisen hankaluuden. Tämä harvoin johtuu em. osaamisen puutteesta vaan pikemminkin opitun hienovaraisesta, moniulotteisesta ja analyttisestä luonteesta, jolta puuttuu osittain kosketuspinta käytäntöön tai kokemukseen. Tällaisen kokonaisuuden pilkkominen riittävän yksinkertaisiin ja myyviin paloihin työmarkkinoita varten voi olla haastavaa. Merkittävää onkin, että sain hahmottaa ja jäsentää ajatteluni suhteessa konkreettiseen asiantuntijatoimintaan sekä laajentaa omaa käyttökelpoisuuteni alaa. Näin on todettava, että arkistotoimesta saamani kokemus ja tietotaito ovat uskoakseni hyvin hyödyllisiä myös laajemmassa asiakirjahallinnan ja asiantuntijaorganisaatioiden kentässä.

Järjestelyhuoneen ikkunasta voi ihailla Kalasataman estetiikkaa.

Kuva: Samuli Kraneis

Yksikään harjoittelupaikka ei voi kuitenkaan tarjota kaikelle ajatukselle, halulle tai näkemykselle sijaa. Tärkeämpää onkin ymmärtää harjoittelun luonne mahdollisuuksia luovana, tulevaisuuden tavoitteita selkiinnyttävänä ja työllistävää itsetuntemusta lisäävänä askeleena. Jotta harjoittelu olisi näin tarkoituksenmukainen, ainakin kolmen ehdon tulee täytyä: harjoittelijalle pitää antaa riittävästi vastuuta, työtehtävissä tulee olla monipuolisuutta ja ohjauksen on oltava dynaamista mutta jättää tilaa virheille. Aina nämä eivät ole itsestäänselvyyksiä mutta omalla kohdallani voin ilokseni todeta ehtojen täytyneen. Koska en tykkää kaunistella asioita, on todettava, että ajoittain satojen asiakirjojen systemaattinen järjestely ja seulominen kävivät puuduttavaksi. Asiakaspalvelu, tiedon haut ja muut pienemmät projektit onneksi rytmittivät työpäiviä sopivasti ja pelastivat pahimman taantumisen kourista.

Haluan antaa vielä vaatimatonta harjoittelijatasoa tunnustusta Ossin ja Kallen erinomaisesta ohjauksesta ja esimiestyöstä sekä Matin kirjastopuolen toimintaan johdattelusta. Pekkaa, Kaisaa, Henriikkaa, Jonnaa, Piaa, Riittaa, Jounia, Merjaa, Vesaa, Teemua ja Akselia unohtamatta, kiitän lämpimästi kuluneesta kolmesta kuukaudesta ja kaikesta avusta!

Loppuun tyylikkäästi latinaa:

Quidquid latine sit, altum videtur!

Samuli Kraneis (HuK) opiskelee historiaa ja filosofiaa Turun yliopistossa. Syyskuusta lähtien hän on työskennellyt määräaikaisena tutkimusavustajana Urheilumuseon kokelma- ja tietopalvelussa.

Julkaistu aiemmin 18.9.2017 Urheilumuseon [Tuuletuksia! -blogissa](#)